

Pripremili:

Dr. sc. Dragan Golubović

Elvira Imširović, dipl. iur.

**KAKO OSNOVATI UDRUŽENJE ILI
FONDACIJU
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

**CENTAR ZA PROMOCIJU CIVILNOG DRUŠTVA
Sarajevo, mart 2003.**

Pripremili: Dr Dragan Golubović,
Međunarodni Centar za neprofitno pravo
(International Center for Not-for-Profit Law –
ICNL), Budimpešta, Apaczai Csere Janos u. 17,
Mađarska, tel: +361 318 6923, fax: +361 266 1479
e-mail: dragan@icnl.org.hu
u saradnji sa
Elvirom Imširović, dipl. iur. – Centar za
promociju civilnog društva, ul. Nikole
Kašikovića 7, Sarajevo, Bosna i
Hercegovina, tel./fax: 033/213-278,
442-018, 216-669, e-mail: cspc@epn.ba

Izdavač: Centar za promociju civilnog društva

Za izdavača: Mr Fadil Šero, izvršni direktor

Recenzenti: Prof. dr Neđo Milićević
Mr Goran Bubić

Ilustracije: Božo Stefanović

Tehnička priprema: Semir Korora

Dizajn korica: Željko Dimač

Štampa: Štamparija «Fojnica», Fojnica

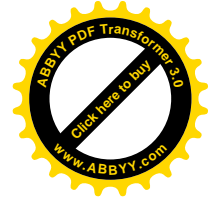
Tiraž: 700 primjeraka

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

Kako osnovati udruženje ili fondaciju u Bosni i Hercegovini / Dr Dragan Golubović,
Elvira Imširović – Sarajevo : Centar za promociju civilnog društva, 2003. - ___ str
Ilustr.; 24 cm Text: lat.

ISBN _____ COBIS _____

Copyright © 2003 Međunarodni centar za neprofitno pravo (International Center for Not-for-Profit Law – ICNL), Budimpešta. Izradu i štampanje ovog priručnika omogućila je podrška Agencije Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj (USAID), pod uslovima ugovora br. EDG-A-00-01-00002-00. Stanovišta iznijeta u ovoj brošuri predstavljaju mišljenja autora, a ne nužno i stanovišta Agencije Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj.

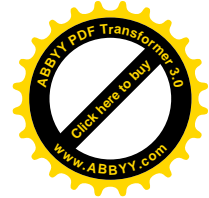
Štampanje ovog priručnika omogućili su :
Međunarodni centar za neprofitno pravo
Internacional Center for Not-for-profit Law
Budimpešta, Mađarska

i

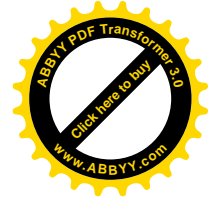
Agencija Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj

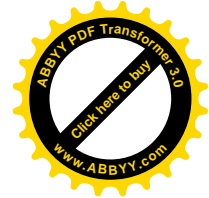

S A D R Ž A J

I Uvodne napomene	9
II Osnivanje udruženja/fondacija	11
2.1. Na koje se vrste udruženja primjenjuju odredbe Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH?.....	11
2.2. Koji je Zakonom propisan minimalni broj lica neophodnih za osnivanje udruženja?.....	11
2.3. Da li maloljetno lice može biti osnivač udruženja/fondacije?.....	11
2.4. Da li je članstvo u udruženju dobrovoljno?.....	12
2.5. Koji su kriteriji za članstvo u udruženju?.....	12
2.6. Zbog kojih se ciljeva može, a zbog kojih ne može, osnovati udruženje?.....	12
2.7. Kako se osniva udruženje?.....	12
2.8. Koje podatke mora da sadrži osnivački akt udruženja?.....	13
2.9. Koje podatke treba da sadrži statut udruženja?.....	13
2.10. Na kojem jeziku mora biti naziv udruženja/fondacije?.....	14
2.11. Da li udruženje/fondacija može u svom nazivu koristiti ime Bosne i Hercegovine, Federacije, kantona, imena gradova ili općina?.....	14
2.12. Da li se udruženja mogu povezivati u saveze ili druge oblike?.....	15
Organi udruženja	16
2.1. Koji su obavezni organi udruženja?.....	16
2.2. Koje su nadležnosti skupštine udruženja?.....	16
2.3. Kako se glasa na skupštini udruženja?.....	
2.4. Koje su nadležnosti upravnog odbora ili lica ovlašćenog na zastupanje udruženja?.....	16
2.5. Da li strana lica mogu biti članovi upravnog odbora udruženja/fondacije?.....	17
Registracija udruženja/fondacije	17
2.1. Kako se registruje udruženje/fondacija?.....	17
2.2. Da li je registracija udruženja dobrovoljna i može li udruženje obavljati svoju osnovnu djelatnost prije upisa u registar udruženja?.....	18
2.3. Koje su prednosti registracije udruženja?.....	18
2.4. Da li postoji standardizovani obrazac za prijavu za upis?.....	19
2.5. Gdje se mogu nabaviti štampani obrasci za registraciju?.....	19
2.6. Da li se uz prijavu za upis u registar naplaćuje administrativna	

taksa?.....	19
2.7. Da li je neophodno dostaviti zapisnik sa osnivačke skupštine prilikom upisa u registar?.....	19
2.8. U kojem roku se udruženje/fondacija upisuje u jedinstveni registar udruženja/fondacija?.....	20
2.9. Zbog kojih razloga registarski organ može odbaciti, odnosno odbiti zahtjev za upis udruženja/fondacije u registar?.....	20
2.10. Da li su predviđena pravna sredstva u slučaju da registarski organ donese odluku o odbacivanju, odnosno odbijanju zahtjeva za upis u registar udruženja/fondacije?.....	20
2.11. Da li promjena podataka koji se upisuju u registar proizvodi pravne posljedice?.....	21
2.12. Jesu li registri udruženja/fondacija javni?.....	21
2.13. Da li udruženje/fondacija sa sjedištem na području Republike Srpske može obavljati svoju djelatnost na području Federacije?.....	22
2.14. Kako se vrši upis takvog udruženja/fondacije?.....	23
Koraci koje udruženje/fondacija treba da preduzme nakon upisa u registar.....	22
2.1. Šta je neophodno da bi se udruženje/fondacija uključilo u platni promet?.....	22
2.2. Kako se udruženje/fondacija upisuje u statističku evidenciju?.....	22
2.3. Koja je dokumentacija potrebna za otvaranje transakcijskog računa udruženja/fondacije?.....	22
Privredne djelatnosti udruženja/fondacije	23
2.1. Da li i pod kojim uslovima udruženje/fondacija može obavljati djelatnost kojom se stiče dobit?.....	23
2.2. Može li se dobit dijeliti osnivačima ili članovima udruženja/fondacije?	24
Vršenje javnih ovlašćenja.....	26
2.1. Da li udruženja/fondacije mogu vršiti javna ovlašćenja?.....	26
2.2. Koje su zakonom propisane obaveze za udruženja/fondacije koja vrše javna ovlašćenja?.....	26
Imovina udruženja/fondacije i računovodstveni i obračunski propisi...27	27
2.1. Koji su zakonom dozvoljeni prihodi udruženja/fondacije?.....	27
2.2. Na koji način se zakonom štiti imovina udruženja/fondacije od nedozvoljenog korišćenja?.....	

2.3. Koje će računovodstvene i obračunske propise primjenjivati udruženja/ fondacije registrovane kod Federalnog ministarstva pravde i kantonalnog organa uprave nadležnog za upravu?.....	27
--	----

Nadzor nad radom udruženja/fondacije.....28

2.1. Ko će vršiti nadzor nad djelatnošću udruženja/fondacije registrovanog kod Federalnog ministarstva pravde i kantonalnog organa uprave nadležnog za upravu?.....	28
---	----

Prestanak udruženja/fondacije.....29

2.1. Kako se udruženje/fondacija briše iz registra?	29
2.2. Kakva je sudbina imovine u slučaju brisanja iz registra udruženja/fondacije?.....	29

**III Pravila koja se odnose samo na osnivanje, registraciju
i organe fondacije.....**31

Osnivanje fondacije.....31

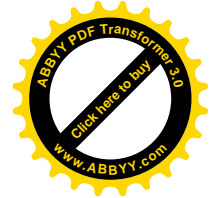
3.1. Koji je zakonom propisan minimalni broj lica neophodnih za osnivanje fondacije?.....	31
3.2. Da li je za osnivanje fondacije potrebna početna imovina u minimalnom iznosu?.....	31
3.3. Zbog kojih se ciljeva može a zbog kojih ne može osnovati fondacija?	31
3.4. Kako se osniva fondacija?.....	32
3.5. Koje podatke mora da sadrži akt o osnivanju fondacije?	32
3.6. Koje podatke treba da sadrži statut fondacije?.....	33

Registracija fondacije.....34

3.1. Kako se registruje fondacija?.....	34
3.2. Može li fondacija da obavlja svoju osnovnu djelatnost prije upisa u registar fondacija?.....	34
3.3. Mogu li se fondacije povezivati u saveze ili druge oblike?.....	34

Organi fondacije.....35

3.1. Koji su obavezni organi fondacije?.....	35
3.2. Da li se upravni i nadzorni odbor fondacije moraju imenovati prije upisa fondacije u registar?.....	35
3.3. Ko imenuje predsjednika i članove upravnog odbora?.....	35
3.4. Da li ista lica mogu biti članovi upravnog i nadzornog odbora?	36

- 3.5. Da li osnivač može biti član upravnog ili nadzornog odbora fondacije?.....36
- 3.6. Ko ne može biti član upravnog odbora fondacije?.....37

IV Registracija predstavništva (kancelarije, predstavništva ili drugog organizacionog oblika) strane i međunarodne nevladine organizacije
.....37

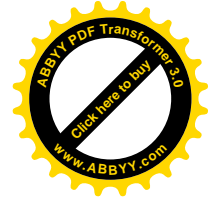
- 4.1. Da li strana i međunarodna nevladina organizacija (fondacija ili udruženje) može djelovati na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine?37
- 4.2. Da li samo strane i međunarodne nevladine organizacije koje djeluju u obliku udruženja ili fondacija mogu djelovati na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine?.....37
- 4.3. Šta je neophodno za upis predstavništva strane i međunarodne nevladine organizacije?.....37
- 4.4. Da li je moguće registrovati organizacioni oblik strane i međunarodne nevladine organizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine ako upis u registar u domicilnoj zemlji nije obavezan ili ne postoji?.....38
- 4.5. Da li je neophodno dokaz o registraciji u domicilnoj zemlji prevesti na službeni jezik Federacije BiH?.....39
- 4.6. Koja se proceduralna pravila primjenjuju na registraciju predstavništva strane i međunarodne nevladine organizacije?.....39
- 4.7. Da li državljani BiH mogu rukovoditi ili biti zaposleni u predstavništvu strane i međunarodne nevladine organizacije?.....39

V Usklađivanje unutarnjih akata već registrovanih udruženja/fondacija sa odredbama novog Zakona

- 5.1. Koje obaveze ima već registrovano udruženje/fondacija prema odredbama novog Zakona o udruženjima i fondacijama?.....
- 5.2. Da li su udruženja/fondacije dužne da usklađena opšta akta dostave Ministarstvu pravde F BiH, odnosno nadležnom kantonalnom tijelu?.....
- 5.3. Kakve pravne posljedice nastupaju u slučaju da udruženje/fondacija ne podnese usaglašene opće akte u roku od šest mjeseci?.....

VI Status humanitarnih organizacija prema odredbama novog Zakona

- 6.1. Na koji način donošenje Zakona utiče na pravni status takozvanih «humanitarnih» organizacija?.....

6.2. Da li su humanitarne organizacije koje su bile registrovane kod
Ministarstva za rad i socijalnu politiku obavezne da se preregistruju kod
Ministarstva pravde?.....

6.3. Ko vrši nadzor nad radom «humanitarnih» organizacija?

VII Prilozi..... 45

Zakon o udruženjima i fondacijama Federacije Bosne i Hercegovine
(bosanski jezik)..... 45

Zakon o udruženjima i fondacijama Federacije Bosne i Hercegovine
(hrvatski jezik)..... 64

Pravilnik o načinu vođenja registra udruženja i fondacija i stranih i
međunarodnih nevladinih organizacija (bosanski jezik)..... 103

Pravilnik o načinu vođenja registra udruženja i fondacija i stranih i
međunarodnih nevladinih organizacija (hrvatski jezik)..... 116

Obrasci..... 143

I

Uvodne napomene

II

Osnivanje udruženja/fondacija

2.1. Na koje se vrste udruženja primjenjuju odredbe Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH?

Zakon o udruženjima i fondacijama F BiH («Službene novine F BiH» br. 45/02, u daljem tekstu: Zakon) se prevashodno primjenjuje na sve vrste privatno-pravnih udruženja, osim na one koje su uređene posebnim zakonom. Prema propisima F BiH, to su: političke organizacije, vjerske zajednice, sindikalne organizacije, sportske organizacije i poslovna udruženja. Na nabrojana udruženja se prvenstveno primjenjuju posebni zakoni kojima se uređuje njihov pravni status i unutrašnja organizacija. Međutim, kada se radi o pitanjima koja *nisu uređena ovim posebnim zakonima*, onda se primjenjuju odredbe Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH, u mjeri u kojoj to nije u suprotnosti sa odredbama posebnih zakona.

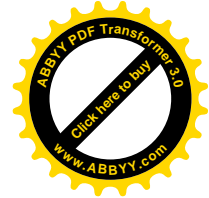
2.2. Koji je zakonom propisan minimalni broj lica neophodnih za osnivanje udruženja?

Udruženje mogu osnovati najmanje tri pravna ili fizička lica. Kada je riječ o fizičkim licima, osnivači udruženja mogu biti samo državljani Bosne i Hercegovine, ili strani državljani koji su stalno nastanjeni ili borave duže od jedne godine na teritoriji Federacije. Kada je riječ o pravnim licima, oni mogu biti osnivači udruženja neovisno od toga da li je njihovo sjedište u inostranstvu ili u Bosni i Hercegovini. Dakako, za osnivanje udruženja nije nužno da su osnivači udruženja samo fizička, ili samo pravna lica, već se kao osnivači udruženja mogu javiti najmanje tri fizička i pravna lica, u bilo kojoj kombinaciji (čl. 11. st. 1. Zakona).

2.3. Da li maloljetno lice može biti osnivač udruženja/fondacije?

Imajući u vidu društvene efekte odluke o osnivanju udruženja/fondacije, i polazeći od općih pravila građanskog prava, udruženje/fondacija može biti osnovano samo od strane punoljetnih fizičkih lica. Radi se o licima koja imaju poslovnu sposobnost, a nju stiče lice koje je navršilo 18 godina starosti, odnosno lice koje je zaključilo brak sa 16 godina, u kom slučaju govorimo o potpunoj pravnoj emancipaciji.

Ukoliko maloljetno lice, koje je navršilo 14 godina života, želi biti osnivač udruženja/fondacije u tom slučaju mora imati pismenu saglasnost od zakonskog zastupnika.

2.4. Da li je članstvo u udruženju dobrovoljno?

Osnivanje i djelovanje udruženja se zasniva na punoj dobrovoljnosti njegovih osnivača/članova. To znači da slobodno izražena volja u sporazumu lica koja žele da se udruže radi ostvarivanja nekog zajedničkog ili općeg interesa ili cilja, čija osnovna svrha nije sticanja dobiti, jeste uslov za punopravno osnivanje i djelovanje udruženja (vidi takođe pod 2.6.). Dobrovoljnost članstva istovremeno znači da član može u svako doba napustiti udruženje, ili pristupiti drugom udruženju, prema proceduri koja je propisana statutom.

2.5. Koji su kriteriji za članstvo u udruženju?

Član 16. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH predviđa da član udruženja može biti državljanin Bosne i Hercegovine, strano lice koje ima stalni ili privremeni boravak u Bosni i Hercegovini, ili pravno lice koje dobrovoljno pristupi udruženju na način propisan statutom.

Maloljetna lica mogu sudjelovati kao članovi u radu udruženja na način propisan statutom.

Statutom udruženja može se predvidjeti postojanje počasnih članova.

2.6. Zbog kojih se ciljeva može, a zbog kojih ne može, osnovati udruženje?

Shodno članu 3. Zakona, udruženje samostalno utvrđuje svoje ciljeve i djelatnosti, u skladu sa Ustavom i ovim Zakonom. Udruženje se može osnovati za ostvarivanje bilo kojeg zajedničkog ili opštedruštvenog cilja.

Od ovog općeg načela, Zakon predviđa tri izuzetka. Prvo, ciljevi i djelatnost udruženja ne mogu biti u suprotnosti sa ustavnim poretkom BiH ili Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), niti usmjereni ka njegovom nasilnom rušenju niti raspirivanju nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje ili diskriminacije zabranjene Ustavom i Zakonom.

Drugo, s obzirom na svoj nedobitni (neprofitni) karakter, sticanje dobiti ne može biti osnovni statutarni cilj udruženja.

Konačno, ciljevi i djelatnost udruženja ne mogu uključivati angažovanje u predizbornoj kampanji političkih stranaka i kandidata, prikupljanje sredstava za političke stranke i njihove kandidate i finansiranje kandidata, odnosno političkih stranaka.

2.7. Kako se osniva udruženje?

Udruženje se osniva donošenjem osnivačkog akta (čl. 11. st. 2. Zakona).

Pored osnivačkog akta, na osnivačkoj skupštini osnivači donose i:

- statut udruženja i
- imenuju organe upravljanja (čl. 12. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

2.8. Koje podatke mora da sadrži osnivački akt udruženja?

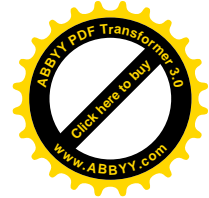
Prema odredbama čl. 13. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH, osnivački akt mora da sadrži sljedeće podatke:

1. imena i prezimena i adrese, odnosno naziv i sjedište osnivača,
2. naziv i sjedište i adresu udruženja,
3. osnovne ciljeve osnivanja udruženja,
4. ime i prezime ovlaštenog lica koje će obaviti poslove upisa u registar udruženja i
5. potpise osnivača i jedinstveni matični broj građana, ukoliko su osnivači državljani Bosne i Hercegovine.

2.9. Koje podatke treba da sadrži statut udruženja?

Prema odredbama člana 14. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH, statut udruženja mora da sadrži sljedeće podatke:

1. naziv i sjedište udruženja,
2. ciljeve i djelatnost udruženja,
3. zastupanje i predstavljanje udruženja,
4. organe udruženja, njihove ovlasti, način imenovanja i opoziva, trajanje mandata, kvorum i pravila glasanja, uključujući i pitanja o kojima se odlučuje kvalificiranom većinom, funkciju lica ovlaštenog da saziva skupštinu,
5. oblik i sadržaj pečata udruženja,
6. oblik i sadržaj znaka ako udruženje odluči da ima znak,
7. sticanje i raspolaganje imovinom,
8. način donošenja finansijskog izvještaja i izvještaja o radu,
9. postupak za donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih općih akata udruženja,
10. uvjete i način ućlanjenja, prestanak članstva, kao i prava, dužnosti i odgovornost članova udruženja,

11. uvjete i postupak za pripajanje, razdvajanje, transformaciju ili prestanak rada udruženja,
12. pravila za raspodjelu preostale imovine u slučaju prestanka rada udruženja.

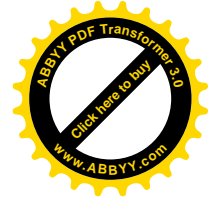
Statutom se mogu urediti i druga pitanja od značaja za ciljeve i djelatnost udruženja.

2.10. Na kojem jeziku mora biti naziv udruženja/fondacije?

Svako udruženje/fondacija mora imati svoj naziv i sjedište. Pored punog naziva, udruženje/fondacija može imati i svoj skraćeni naziv i znak (logo), koji moraju sadržavati oznake po kojima se jasno razlikuje od drugih udruženja odnosno fondacija. Puni i skraćeni naziv udruženja (koje želi biti upisano u registar udruženja/fondacije) mora biti upisan u registar. U obavljanju svoje djelatnosti udruženje/fondacija može upotrebljavati svoj puni naziv, s tim što uz taj naziv može koristiti i svoj skraćeni naziv. Naziv udruženja/fondacije koje je upisano u registar mora biti na jednom od službenih jezika koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini (čl. 7. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

Ukoliko je predviđeno statutom, naziv udruženja/fondacije može se upisati u registar i u prijevodu na jednom ili više stranih jezika, s tim da se prvo upiše naziv na službenom jeziku Bosne i Hercegovine. Iznimno od odredbi st 1. i 2. čl. 7. Zakona, naziv udruženja i fondacije može sadržavati pojedine strane riječi ako one čine ime međunarodne organizacije čije je udruženje ili fondacija član, ako su te riječi uobičajene na nekom od službenih jezika BiH, ako za njih nema odgovarajuće riječi u nekom od službenih jezika BiH, ili ako se radi o riječima na mrtvom jeziku.

Predstavništvo stranog udruženja/fondacije može upotrebljavati samo naziv pod kojim je upisano u registar. U slučaju da su dva ili više udruženja/fondacija upisana u registar pod istim nazivom ili znakom, organ nadležan za registraciju će donijeti rješenje kojim nalaže da udruženje/fondacija koje je kasnije registrovano, u roku od 30 dana izvrši izmjenu svog naziva ili znaka u registru. Ako to udruženje/fondacija ne postupi u skladu sa rješenjem, protiv tog udruženja ili fondacije pokrenut će se postupak brisanja iz registra u skladu sa Zakonom (čl. 9. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

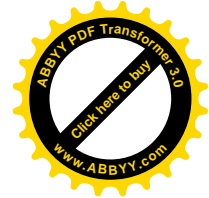
2.11. Da li udruženje/fondacija može u svom nazivu koristiti ime Bosne i Hercegovine, Federacije, kantona, imena gradova ili općina?

Prema odredbama člana 10. Zakona propisano je da se u naziv udruženja odnosno fondacije ne mogu unositi sljedeći nazivi:

1. Bosna i Hercegovina – bez odobrenja nadležnog organa Bosne i Hercegovine,
2. Federacija – bez odobrenja federalnog organa uprave koji vrši nadzor nad zakonitošću rada udruženja odnosno fondacije,
3. naziv kantona – bez odobrenja kantonalnog organa u čiju nadležnost spada oblast na koju se odnosi djelatnost udruženja odnosno fondacije,
4. naziv grada i općine – bez odobrenja gradonačelnika odnosno općinskog načelnika.

2.12. Da li se udruženja mogu povezivati u saveze ili druge oblike?

Mogu. U pravnom smislu, savez također predstavlja udruženje koje je osnovano od strane pravnih lica (udruženja koja su upisana u registar – osnivača saveza udruženja) i na koje se primjenjuju sve odredbe Zakona koje su inače propisane za udruženja (član 55. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH). Savez se upisuje u registar udruženja, pod istim uslovima koji su propisani za registraciju udruženja (vidjeti pod registracija udruženja). Nema pravnih prepreka da fondacija kao pravno lice također bude članom saveza, kojeg čine udruženja. Takođe, nema pravnih prepreka da savez obavlja svoju djelatnost i bez upisa u registar, odnosno sticanja svojstva pravnog lica, s obzirom da se načelno i na saveze odnosi načelo dobrovoljnog upisa u registar (vidi pod: Registracija udruženja/fondacije – 2.2.)

Organi udruženja

2.1. Koji su obavezni organi udruženja?

Po Zakonu, udruženje mora imati samo skupštinu i jedno ili više lica ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje udruženja (direktor, predsjednik, itd). To znači da udruženje samostalno odlučuje o tome da li će imati i upravni odbor, - ili neki drugi kolegijalni organ upravljanja, kao organ udruženja (vidi pod 2.3.). Statutom se mogu predvidjeti i drugi organi udruženja.

2.2. Koje su nadležnosti skupštine udruženja?

Skupština je najviši organ udruženja i ona je nadležna za:

1. donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih akata određenih statutom,
2. davanje saglasnosti na pravne radnje poduzete u postupku osnivanja udruženja,
3. biranje i opoziv članova upravnog odbora ili, ukoliko statutom upravni odbor nije predviđen kao poseban organ, imenovanje i opoziv lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje udruženja,
4. usvajanje izvještaja koji je pripremio upravni odbor ili lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje,
5. odlučivanje o udruživanju u saveze, pripajanju, razdvajanju, transformaciji, prestanku rada i drugim statusnim promjenama udruženja,
6. odlučivanje i o svim drugim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugih organa udruženja (čl. 18. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

2.3. Kako se glasa na skupštini udruženja?

Način glasanja na skupštini udruženja treba urediti statutom (član 17. stav 2. Zakona). Međutim, pošto osnivačka skupština donosi statut, nužno je utvrditi pravila glasanja koja će važiti na samoj osnivačkoj skupštini (član 12. Zakona). Najcjelishodnije rješenje bi bilo da se pitanje glasanja na osnivačkoj skupštini uredi aktom o osnivanju. Iako ovo pitanje ne čini obaveznu sadržinu osnivačkog akta (član 13. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH), prema našem mišljenju, nema pravnih prepreka da se ono uredi u osnivačkom aktu.

Druga mogućnost je da se pitanje glasanja uredi na samoj osnivačkoj skupštini. U tom slučaju, razlozi pravne sigurnosti nalažu da odluka o načinu glasanja na osnivačkoj skupštini bude sastavni dio zapisnika o održavanju osnivačke skupštine (vidjeti pod: Registracija udruženja/fondacije - 2.7.).

Ukoliko statutom nije drugačije uređeno, skupštinu čine svi članovi udruženja sa jednakim pravom glasa. Član udruženja može biti lišen prava glasa samo po proceduri koja je propisana statutom.

Isto tako, nema pravnih prepreka da dva ili više članova udruženja odrede punomoćnika (to može biti drugi član društva, ali nije nužno) koji će ih zastupati na skupštini udruženja.

2.4. Koje su nadležnosti upravnog odbora ili lica ovlašćenog na zastupanje udruženja?

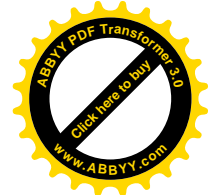
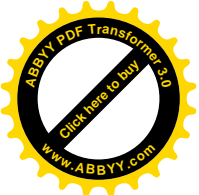
Shodno članu 19. Zakona, upravni odbor ima sljedeće nadležnosti:

1. priprema sjednice skupštine,
2. priprema i predlaže nacrt izmjena statuta i drugih akata koje donosi skupština,
3. provodi politiku, zaključke i druge odluke koje je donijela skupština,
4. upravlja imovinom udruženja,
5. podnosi godišnje ili periodične izvještaje o svom radu skupštini na usvajanje i
6. vrši i druge poslove određene statutom.

Ukoliko udruženje nema upravni odbor, ove će funkcije obavljati lice ovlašćeno na zastupanje i predstavljanje udruženja.

2.5. Da li strana lica mogu biti članovi upravnog odbora udruženja/fondacije?

Ukoliko udruženje ima upravni odbor (s obzirom na to da je upravni odbor fakultativni organ udruženja), nema pravnih prepreka da članovi upravnog odbora budu strana fizička lica koja imaju poslovnu sposobnost, odnosno, strano pravno lice preko svog ovlašćenog predstavnika, pod uslovom da taj predstavnik ispunjava uslove za pravnu i poslovnu sposobnost propisane zakonima Bosne i Hercegovine.

Prema odredbama člana 25. stav 2. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH propisano je da član upravnog odbora fondacije može biti fizičko ili pravno lice preko ovlaštenog zastupnika.

Jedino ograničenje se odnosi na broj članova. Naime, Zakon propisuje da upravni odbor fondacije čine najmanje tri člana.

Registracija udruženja/fondacije

2.1. Kako se registruje udruženje/fondacija?

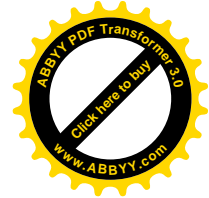
Udruženje/fondacija se registruju kod nadležnog organa. Ako se statutom udruženja predvidi da će udruženje djelovati na području dva ili više kantona, registar udruženja vodi Federalno ministarstvo pravde, a ako se statom predvidi da će udruženje djelovati na području jednog kantona, registar udruženja će voditi kantonalni organ uprave nadležan za poslove uprave. Registar svih fondacija i svih predstavništva stranih i međunarodnih nevladinih organizacija vodi Federalno ministarstvo pravde. Upisom u registar udruženja/fondacije stječu svojstvo pravnog lica. Cijeli postupak registracije vrši se u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o načinu vođenja registra udruženja i fondacija BiH i stranih i međunarodnih nevladinih organizacija («Službene novine Federacije BiH» br 61 od 10.12.2002. godine, u daljem tekstu: Pravilnik) i statutom udruženja/fondacije.

Zahtjev za upis u registar udruženja/fondacija podnosi se na propisanom obrascu nadležnom organu za registraciju. U zahtjevu koji se podnosi Federalnom ministarstvu pravde (obrazac broj 1) i kantonalnom organu za upravu (obrazac broj 3) navode se sljedeći podaci:

- a) naziv udruženja/fondacije,
- b) skraćeni naziv udruženja/fondacije,
- c) sjedište udruženja/fondacije (mjesto, ulica i broj),
- d) datum osnivanja osnivačkog tijela,
- e) datum donošenja statuta,
- f) osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje (prezime, ime i svojstvo).

Uz zahtjev za upis u registar obavezno se prilaže:

1. osnivački akt,
2. statut udruženja ili fondacije,
3. podaci o osnivaču (obrazac broj 4),
4. popis članova organa upravljanja (obrazac broj 5), i
5. odluka nadležnog organa o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje udruženja ili fondacije.

Prilozi uz zahtjev se podnose u originalu, ovjerenom prepisu ili ovjerenoj kopiji (čl. 5. st. 3. Pravilnika).

2.2. Da li je registracija udruženja dobrovoljna i može li udruženje obavljati svoju osnovnu djelatnost prije upisa u registar udruženja?

Udruženje može da obavlja svoju osnovnu djelatnost i prije upisa u registar. Pravne radnje poduzete prije upisa udruženja u registar stvaraju obaveze samo za lica koja su poduzela te radnje. Izuzetak su udruženja koja žele steći status udruženja koja žele vršiti javna ovlašćenja; ona moraju biti upisana u registar – odnosno steći svojstvo pravne osobe - prije nego što konkuriraju za sticanje statusa udruženja koje vrši javna ovlašćenja. Osim toga, samo udruženja koja su stekla svojstvo pravne osobe mogu uživati olakšice i izuzeća predviđene poreskim zakonima.

2.3. Koje su prednosti registracije udruženja?

Ukoliko udruženje obavlja svoju osnovnu djelatnost bez upisa u registar, odnosno prije nego što stekne svojstvo pravne osobe, članovi udruženja odgovaraju solidarno i neograničeno svojom imovinom za obaveze koje je udruženje preuzelo u pravnom prometu. Stoga su neformalna udruženja posebno pogodan oblik djelovanja za različite građanske inicijative kojima se žele ostvariti neki *ad hoc* ciljevi (na primjer, promjena naziva ulice, animiranje građanstva da glasaju za lokalni samodoprinos za izgradnju vodovodne mreže u određenom naselju, itd).

Iako je, kao što smo napomenuli, upis u registar dobrovoljan (osim za gore navedena udruženja), za udruženja koja žele trajnije da djeluju, preporučuje se upis u registar, kako bi se stekle pogodnosti koje status pravne osobe sa sobom nosi: odgovornost udruženja za obaveze u pravnom prometu samo svojom imovinom (umjesto imovinom članova, kao u slučaju neregistrovanog udruženja), dobijanje pečata, otvaranje žiro računa, uživanje poreskih povlastica, mogućnost konkuriranja za sredstva iz budžeta ili stranih donatora, itd.

Ukoliko se udruženje nakon osnivanja želi upisati u registar, pravne radnje preduzete u vremenu od osnivanja do registracije udruženja obavezuju samo osobe koje su u ime udruženja preduzele te radnje, osim ako nadležni organ udruženja te radnje naknadno ne odobri.

2.4. Da li postoji standardizovani obrazac za prijavu za upis?

Postoji. To su:

1. Obrazac broj 1 – Zahtjev za upis u registar udruženja/ fondacija (podnosi se Federalnom ministarstvu pravde),
2. Obrazac broj 2 – Zahtjev za upis u registar stranih i međunarodnih nevladinih organizacija (podnosi se Federalnom ministarstvu pravde),
3. Obrazac broj 3 – Zahtjev za upis u registar udruženja koje vodi kantonalni organ za upravu (podnosi se kantonalnom organu uprave nadležnom za poslove uprave).

Obrazac i način podnošenja zahtjeva za registraciju utvrđen je Pravilnikom.

2.5. Gdje se mogu nabaviti štampani obrasci za registraciju?

Obrasci se mogu nabaviti u Službenom listu BiH, ul. Magribija 3., tel: 033/663-471.

2.6. Da li se uz prijavu za upis u registar naplaćuje administrativna taksa?

Odredbama člana 24. Pravilnika propisano je da je subjekt upisa obavezan da uplati naknadu za troškove upisa u registar. Dok se ta naknada ne uplati, rješenje o upisu u registar se ne može izdati.

Federalni ministar pravde, posebnim rješenjem, određuje visinu naknade, a za upis u registar kantonalnog organa utvrđuje rukovodilac tog organa.

2.7. Da li je neophodno dostaviti zapisnik sa osnivačke skupštine prilikom upisa u registar?

Nije. Odredbama člana 28. stav 1. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH i čl. 5. st. 1. Pravilnika propisano je šta treba da sadrži zahtjev za upis u registar udruženja i fondacija. Iz navedenih članova proizilazi da se uz zahtjev za upis u registar ne mora prilagati zapisnik sa osnivačke skupštine. Ipak, razlozi pravne sigurnosti nalažu da je poželjno dostaviti (a svakako čuvati) zapisnik sa osnivačke skupštine, u slučaju da dođe do spora o pravnoj valjanosti odluka donijetih na osnivačkoj skupštini.

2.8. U kojem roku se udruženje/fondacija upisuje u jedinstveni registar udruženja/fondacija?

Federalno ministarstvo pravde, odnosno kantonalni organ uprave nadležan za poslove uprave dužan je donijeti rješenje o zahtjevu za upis u registar u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva za upis u registar (čl. 30. stav 2. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

2.9. Zbog kojih razloga registarski organ može odbaciti, odnosno odbiti zahtjev za upis udruženja/fondacije u registar?

U slučaju da se u postupku registracije utvrdi da u statutu udruženja/fondacije nisu ispunjeni uslovi iz člana 14. odnosno člana 22., ili da uz zahtjev za upis u registar nije priloženo sve što je predviđeno članom 28. Zakona, na to će se upozoriti podnosilac zahtjeva, uz navođenje razloga zbog kojih registracija nije izvršena. Takav zahtjev se može ispraviti ili dopuniti u roku od petnaest dana od dana prijema obavještenja o tome. Ako podnosilac zahtjeva u ostavljenom roku ne ukloni ove nedostatke, zahtjev se rješenjem odbacuje, uz navođenje razloga za to (čl. 31. stavovi 1. i 2. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

Ukoliko registracioni organ ustanovi da su ciljevi ili djelatnost udruženja/fondacije u suprotnosti sa zabranom njihovog uključivanja u izborni proces (čl. 3. stav 3. Zakona), odnosno u suprotnosti sa ustavnim poretkom Bosne i Hercegovine, ili su usmjereni na njegovo nasilno rušenje, raspirivanje nacionalne, vjerske i rasne mržnje ili diskriminacije zabranjene zakonom (čl. 3. stav 2. Zakona), rješenjem će odbiti zahtjev za upis u registar, navodeći razloge za to.

2.10. Da li su predviđena pravna sredstva u slučaju da registarski organ donese odluku o odbacivanju, odnosno odbijanju zahtjeva za upis u registar udruženja/fondacije?

Rješenja o odbacivanju, odnosno odbijanju zahtjeva za upis u registar su konačna i protiv njih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Vrhovnog suda Federacije, odnosno kantonalnog suda protiv rješenja kantonalnog organa (čl. 32. Zakona).

2.11. Da li promjena podataka koji se upisuju u registar proizvodi pravne posljedice?

U slučajevima promjene statuta, naziva, sjedišta, djelatnosti, lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje, članova organa upravljanja, pripajanja, razdvajanja ili transformacije i prestanka rada udruženja/fondacije, postoji zakonska obaveza udruženja odnosno fondacije da u roku od 30 dana od dana izvršene promjene prijave promjenu Federalnom ministarstvu odnosno kantonalnom organu (čl. 33. stav 1. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

O upisu u registar promjene, donosi se rješenje koje je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba.

2.12. Jesu li registri udruženja/fondacija javni?

Udruženja se upisuju u registar udruženja, a fondacije u registar fondacija koji se vode kod Federalnog ministarstva ili kantonalnog organa. Ovi registri su otvoreni za javnost. Za uvid u bilo koji dokument ili informaciju iz registra nije potrebno odobrenje Federalnog ministarstva ili kantonalnog organa. Iznimno, ovlašteni predstavnik udruženja ili fondacije može zahtijevati od registriranog organa da određeni podaci koji su upisani u registar ne budu dostupni javnosti, ukoliko bi se time mogao ugroziti lični integritet osnivača ili članova udruženja ili fondacije (zaštita lica oboljelih od zaraznih bolesti, liječenih ovisnika, žrtava zlostavljanja itd.) Uvid u registar i zbirke isprava obavlja se uz obaveznu prisutnost ovlaštene osobe zadužene za vođenje registra.

Svako lice, lično ili putem pošte, može, uz plaćanje uobičajene takse, zatražiti kopiju bilo kojeg upisa u registar ili bilo kojeg dokumenta iz spisa registrovanog udruženja ili fondacije. Takva kopija se mora izdati u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

2.13. Da li udruženje/fondacija sa sjedištem na području Republike Srpske može obavljati svoju djelatnost na području Federacije?

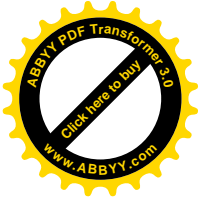
Udruženje/fondacija sa sjedištem na području Republike Srpske, a čiji ciljevi nisu u suprotnosti s Ustavom, Zakonom i pravnim sistemom, može obavljati svoju djelatnost na području Federacije BiH.

2.14. Kako se vrši upis takvog udruženja/fondacije?

Upis takvog udruženja/fondacije se vrši tako što se podaci iz rješenja o upisu udruženja registrovanog u Republici Srpskoj prenose u registar udruženja koji vodi nadležni organ na teritoriji Federacije BiH.

Priljeno rješenje zajedno sa statutom se ulaže u registar, a udruženju/fondaciji se izdaje rješenje o upisu u registar udruženja/fondacija u Federalnom ministarstvu pravde, odnosno kantonalnom organu uprave nadležnom za upravu.

Koraci koje udruženje/fondacija treba da preduzme nakon upisa u registar

2.1. Šta je neophodno da bi se udruženje/fondacija uključilo u platni promet?

Da bi se udruženje/fondacija uključilo u platni promet neophodno je da:

- a. se upiše u statističku evidenciju i dobije identifikacioni broj,
- b. zaključi ugovor o depozitu sa poslovnom bankom,
- c. otvori račun kod poslovne banke.

2.2. Kako se udruženje/fondacija upisuje u statističku evidenciju?

Da bi se udruženje/fondacija upisalo u statističku evidenciju, potrebno je da ovlašćeno lice podnese nadležnom statističkom zavodu (Federalni zavod za statistiku) sljedeću dokumentaciju:

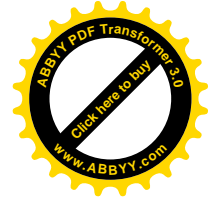
- ovjerenu kopiju rješenja o registraciji,
- ispunjenu i pečatiranu statističku prijavu,
- uplati administrativnu taksu u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama.

Statistička prijava se podnosi na propisanom obrascu koji se dobije u Zavodu.

2.3. Koja je dokumentacija potrebna za otvaranje transakcijskog računa udruženja/fondacije?

Za otvaranje transakcijskog računa, ovlašćeno lice udruženja/fondacije je dužno da podnese poslovnoj banci sljedeću dokumentaciju:

- a. zahtjev za otvaranje transakcijskog računa,
- b. ovjerenu kopiju rješenja o upisu udruženja/fondacije u registar koji se vodi kod nadležnog organa (Federalno ministarstvo pravde i kantonalni organ uprave nadležan za upravu),
- c. obavještenje Federalnog zavoda za statistiku o razvrstavanju prema djelatnostima,
- d. karton deponiranih potpisa lica ovlaštenih za potpisivanje naloga radi raspolaganja sredstvima sa računa.

Privredne djelatnosti udruženja/fondacije

2.1. Da li i pod kojim uslovima udruženje/fondacija može obavljati djelatnost kojom se stiče dobit?

S obzirom na to da udruženja/fondacije spadaju u tzv. neprofitni sektor, zakonom se izričito propisuje da sticanje dobiti ne može biti osnovni statutarni cilj udruženja/fondacije (čl. 2. stav 1. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

No, to ne znači da udruženje/fondacija ne može uopće obavljati djelatnost čiji je cilj sticanje dobiti (privrednu djelatnost), kako bi steklo dodatne prihode za obavljanje svojih osnovnih (neprofitnih) statutarne ciljeva i djelatnosti. S tim u vezi, u Zakonu se pravi razlika između tzv. srodnih i nesrodnih privrednih djelatnosti udruženja.

Iz odredbi Zakona posredno proizilazi da udruženje/fondacija mogu neposredno, bez obaveze osnivanja posebnog privrednog subjekta, obavljati srodne privredne djelatnosti, odnosno one privredne djelatnosti koje su u neposrednoj funkciji ostvarivanja osnovnih statutarne ciljeva udruženja/fondacije. Na primjer, udruženje čiji je osnovni statutarni cilj prevencija od narkomanije, može izdavati i prodavati brošure o opasnostima od narkomanije bez obaveze osnivanja posebnog izdavačkog preduzeća, pod uslovom da prihod/dobit ostvaren od prodaje brošure koristi za ostvarivanje svojih osnovnih statutarne ciljeva (na primjer, pokrivanje troškova seminara koji bi se bavio problemom narkomanije).

Na drugoj strani, ukoliko udruženje/fondacija želi da obavlja nesrodnu privrednu djelatnost, odnosno onu privrednu djelatnost koja nije u neposrednoj funkciji ostvarivanja osnovnih statutarne ciljeva udruženja/fondacije (u našem primjeru, to bi bio slučaj kada bi gore navedeno udruženje umjesto brošure o prevenciji od narkomanije željelo da izda i prodaje brošuru iz oblasti kulinarstva ili beletristike), ono mora osnovati posebno preduzeće/trgovačko društvo (član 4. stav 2 Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH). Kao i u slučaju srodnih privrednih djelatnosti, dobit koju udruženje/fondacija ostvari iz nesrodnih privrednih djelatnosti može se upotrijebiti samo za ostvarivanje statutarne ciljeva udruženja/fondacije.

Budući da je razlikovanje između srodnih i nesrodnih privrednih djelatnosti novost u pravnom sustavu BiH, uvažavajući činjenicu da u

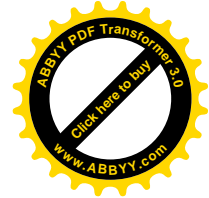

pojednim slučajevima nije uvijek lahko razgraničiti srodne od nesrodnih privrednih djelatnosti, te da ovo razlikovanje nije nužno poznato registracionim, poreskim i drugim organima nadzora, bilo bi cjelishodno da se u statutu udruženja i fondacije izričito navede da će organizacija, u cilju sticanja prihoda za svoje osnovne (neprofitne) aktivnosti, direktno obavljati određene srodne privredne djelatnosti, odnosno one djelatnosti koje su neposredno u funkciji ostvarivanja statutarnih ciljeva organizacije. U mjeri u kojoj je to moguće, poželjno bi bilo konkretno nabrojati te djelatnosti (ostavljajući uvijek mogućnost da lista djelatnosti nije konačna, na primjer: *i druge srodne privredne djelatnosti*).

2.2. Može li se dobit dijeliti osnivačima ili članovima udruženja/fondacije?

Osnivači, članovi udruženja, članovi upravljačkih tijela, odgovorna lica, djelatnici ili donatori udruženja/fondacije ne mogu direktno ili indirektno sticati dobit ili drugu materijalnu korist iz osnova djelatnosti udruženja/fondacije. Ova zabrana ne obuhvata naknade za rad ili nadoknade troškova navedenim licima na koje oni imaju pravo po osnovu svog angažovanja u vezi sa ostvarivanjem zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruženja ili fondacije (čl. 4. stavovi 4. i 5. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

Sva navedena zakonska ograničenja u vezi sa obavljanjem privredne djelatnosti udruženja/fondacije ne utiču na njihovu imovinu stečenu na drugi zakonit način (čl. 4. st. 6. u vezi sa članom 38. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH, uporedi: Imovina udruženja/fondacije).

Vršenje javnih ovlašćenja

2.1. Da li udruženja/fondacije mogu vršiti javna ovlašćenja?

Udruženju/fondaciji se može zakonom povjeriti da, u okviru svoje djelatnosti, vrši javna ovlašćenja.

2.2. Koje su zakonom propisane obaveze za udruženja/fondacije koja vrše javna ovlašćenja?

Udruženje/fondacija je dužno da vrši Zakonom povjerene poslove. Prema odredbama čl. 50. st. 1., ako udruženje/fondacija ne vrše povjerene poslove, u skladu sa svojim dužnostima, nadležni organ uprave koji vrši nadzor dužan je pisano naložiti organu upravljanja udruženja/fondacije mjere za uklanjanje uočenih nedostataka, kao i poduzeti druge mjere u okviru svojih prava i dužnosti.

Zakon predviđa pojačanu kontrolu organizacija koje steknu svojstvo organizacije koja vrši javna ovlašćenja, uključujući i obavezu podnošenja godišnjeg izvještaja organu uprave koji vrši nadzor nad njihovim radom. Ovaj izvještaj mora sadržati opis aktivnosti udruženja/fondacije i eventualnih pravnih lica (osnovanih radi vršenja neposredne privredne aktivnosti). Uz to, godišnji izvještaj obavezno sadrži i bilans stanja, koji prikazuje prihode i rashode udruženja/fondacije odnosno gore navedenih pravnih lica.

Imovina udruženja/fondacije i računovodstveni i obračunski propisi

2.1. Koji su zakonom dozvoljeni prihodi udruženja/fondacije?

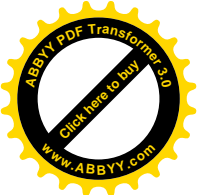
Shodno članu 38. Zakona, prihodi udruženja/fondacije mogu uključivati sljedeće:

1. članarine, kada je u pitanju udruženje,
2. dobrovoljne priloge i poklone fizičkih i pravnih lica,
3. sredstva dodijeljena iz budžeta,
4. prihode od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnih prihoda,
5. prihode stečene obavljanjem privredne djelatnosti,
6. druge prihode stečene u skladu sa Zakonom i statutom.

2.2. Na koji način se zakonom štiti imovina udruženja/fondacije od nedozvoljenog korišćenja?

U Zakonu postoji niz odredbi čiji je cilj zaštita imovine udruženja/fondacije od nedozvoljenog korišćenja. Prethodno (vidjeti: Privredne djelatnosti udruženja/fondacije - 2.1.) smo napomenuli da se dobit koje udruženje/fondacija ostvari obavljanjem privredne djelatnosti može koristiti samo za ostvarivanje osnovnih statutarne ciljeva udruženja/fondacije.

Osim toga, Zakonom je utvrđena obaveza da su organi udruženja/fondacije dužni da upravljaju imovinom udruženja/fondacije sa pažnjom dobrog domaćina, a ako udruženje ili fondacija obavlja neposredno (srodnu) privrednu djelatnost, onda su organi koji donose odluke u vezi s privrednom djelatnošću organizacije dužni da postupaju sa pojačanim oblikom pažnje – pažnjom dobrog privrednika (član 41. stavovi 1. i 2. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH). To praktično znači da su u pogledu odgovornosti za neposredno obavljanje privredne djelatnosti, članovi organa udruženja/fondacije izjednačeni sa članovima poslovnog organa preduzeća ili drugog privrednog subjekta.

Isto tako, u cilju zaštite imovine udruženja/fondacije, član organa udruženja/fondacije ne može glasati o imovinskim pitanjima u kojima se on, njegov bračni drug ili njegov srodnik do trećeg stepena pojavljuje kao zainteresovano lice (član 41. stav 3. Zakona).

Na kraju, članovi organa udruženja/fondacije dužni su osigurati da se svi pravni poslovi udruženja/fondacije zaključuju po tržišnoj vrijednosti, ili po uvjetima koji su povoljniji za udruženje/fondaciju (član 41, stav 4. Zakona).

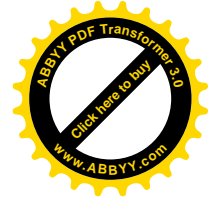
O pravilima raspodjele imovine udruženja/fondacije u slučaju prestanka, vidjeti pod «Prestanak udruženja/fondacije» - 2.2.

2.3. Koje će računovodstvene i obračunske propise primjenjivati udruženja/fondacije registrovane kod Federalnog ministarstva pravde i kantonalnog organa uprave nadležnog za upravu?

Bez obzira da li su registrovani kod Federalnog ministarstva pravde ili kantonalnog organa uprave nadležnog za upravu, udruženja/fondacije će primjenjivati važeće federalne propise.

Slijedom toga, dužna su da:

- Vode knjigovodstvo po kontnom planu za neprofitna udruženja,
- Primjenjuju federalne računovodstvene standarde,
- i podnose računovodstvene iskaze nadležnoj Poreznoj upravi.

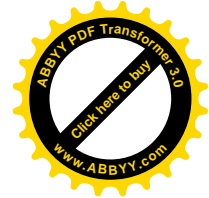

Nadzor nad radom udruženja/fondacije

2.1. Ko će vršiti nadzor nad djelatnošću udruženja/fondacije registrovanog kod Federalnog ministarstva pravde i kantonalnog organa uprave nadležnog za upravu?

Nadležni federalni odnosno kantonalni organ uprave u čije područje spada praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost udruženja/fondacije će vršiti nadzor nad zakonitošću rada udruženja/fondacije (čl. 47. Zakona).

Nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima udruženja/fondacija vrši organ udruženja/fondacije određen statutom (čl. 39. Zakona).

Prestanak udruženja/fondacije

2.1. Kako se udruženje/fondacija briše iz registra?

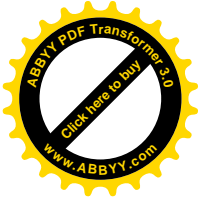
Brisanje iz registra udruženja/fondacije regulisan je Zakonom u odredbama članova 42. – 46. Postoje dva načina brisanja iz registra udruženja/fondacija. Jedan način brisanja iz registra je kada se donese konačno rješenje o prestanku rada udruženja/fondacija, a koje donosi Federalno ministarstvo, odnosno, kantonalni organ. Drugi način brisanja iz registra je kada Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno kantonalni sud donese pravomoćnu presudu o zabrani rada udruženja/fondacije. Postupak za zabranu rada udruženja/fondacije pokreće federalni, odnosno kantonalni tužilac.

Udruženje/fondacija prestaje sa radom:

- 1) ako nadležni organ udruženja/fondacije donese odluku o prestanku rada ili odluku o pripajanju, razdvajanju ili transformaciji udruženja/fondacije,
- 2) ako dva ili više udruženja/fondacija podnesu zahtjev za upis pod istim nazivom, a takav je upis već izvršen, organ nadležan za registraciju donijet će rješenje kojim će naložiti kasnije upisanom udruženju/fondaciji da u roku od 30 dana izvrši izmjenu svog naziva. Ako ne postupi po tom rješenju, protiv tog udruženja/fondacije pokrenut će se postupak brisanja iz registra, u skladu sa Zakonom. Udruženje/fondacija će prestati sa radom ako se utvrdi da je udruženje/fondacija prestala djelovati.

Smatrat će se da je udruženje/fondacija prestalo djelovati:

- 1) ako je proteklo dvostruko više vremena od vremena utvrđenog statutom udruženja za održavanje skupštine, a skupština udruženja nije održana,
- 2) ako se broj članova udruženja smanji ispod broja određenog ovim zakonom za osnivanje udruženja, a skupština udruženja u roku od tri mjeseca od dana nastupanja ove okolnosti ne donose odluku o prijemu novih članova.

Udruženju/fondaciji će se zabraniti rad:

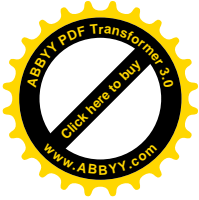
- 1) ako su ciljevi i djelatnost udruženja/fondacije u suprotnosti sa ustavnim poretkom BiH ili F BiH, ili usmjerni ka njegovom nasilnom rušenju ili raspirivanju nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje ili diskriminacije zabranjene Ustavom i Zakonom,
- 2) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu nastavi da obavlja djelatnosti koje nisu u skladu sa statutarnim ciljevima udruženja/fondacije,
- 3) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu nastavi da djeluje.

2.2. Kakva je sudbina imovine u slučaju brisanja iz registra udruženja/fondacije?

Kada je u pitanju sudbina imovine udruženja/fondacije koje se briše iz registra, Zakon o udruženjima i fondacijama F BiH određuje da će se preostala imovina rasporediti shodno odluci nadležnog organa udruženja/fondacije, u skladu sa odredbama statuta.

Zakonom je predviđeno da imovina udruženja/fondacije koje je uživalo poreske, carinske i druge povlastice, ili koje je primilo budžetske donacije ili donacije od građana ili pravnih lica u ukupnom iznosu većem od 10.000,00 KM u prethodnoj ili tekućoj kalendarskoj godini, dodjeljuje se drugom udruženju/fondaciji registrovanom u Federaciji koje obavlja istu ili sličnu statutarnu djelatnost.

Ukoliko nadležni organ udruženja/fondacije ne donese odluku o raspodjeli imovine do dana brisanja iz registra, Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ će donijeti odluku o raspodjeli preostale imovine drugom udruženju/fondaciji registrovanom u Federaciji koje obavlja istu ili sličnu statutarnu djelatnost.

III

Pravila koja se odnose samo na osnivanje, registraciju i organe fondacije

Osnivanje fondacije

3.1. Koji je zakonom propisan minimalni broj lica neophodnih za osnivanje fondacije?

Fondaciju može osnovati jedno ili više domaćih odnosno stranih fizičkih ili pravnih lica (čl. 20 Zakona), s tim da osnivači ne mogu biti država BiH, entiteti, kantoni, gradovi, općine, mjesne zajednice, državni organi, državna preduzeća i fondovi.

3.2. Da li je za osnivanje fondacije potrebna početna imovina u minimalnom iznosu?

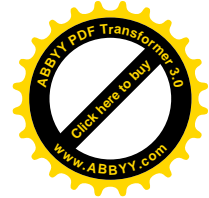
Zakonom je propisan minimalni iznos imovine (novac, odnosno stvari ili prava koja imaju novčanu vrijednost) koja je potrebna za osnivanje fondacije.

Članom 21. tač. 4. propisano je da novčana sredstva ili drugi oblici imovine koje osnivač ulaže ne mogu biti manji od 2.000,00 KM.

3.3. Zbog kojih se ciljeva može, a zbog kojih ne može osnovati fondacija?

Cilj osnivanja fondacije je upravljanje određenom imovinom u općem ili zajedničkom interesu. Mogućnost osnivanja fondacije u zajedničkom (privatnom) interesu novina je u pravnom poretku Federacije BiH, jer su se do sada fondacije mogle osnivati samo radi ostvarivanja neke općekorisne ili dobrotvorne (javne) svrhe. Na primjer, Zakonom se omogućava osnivanje fondacije čiji je cilj zaštita profesionalnih interesa određene profesije (na primjer, fondacija za zaštitu interesa privatnih stomatologa Federacije BiH), ili fondacije za očuvanje imena i tradicije određene porodice.

Ciljevi i djelatnost fondacija ne mogu biti u suprotnosti sa ustavnim poretkom BiH ili F BiH, niti usmjereni ka njegovom nasilnom rušenju niti raspirivanju nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje ili diskriminacije zabranjene Ustavom i Zakonom.

Osim toga, sticanje dobiti ne može biti osnovni statutarni cilj fondacije. Konačno, ciljevi i djelatnost fondacija ne mogu uključivati angažovanje u predizbornoj kampanji političkih stranaka i kandidata, prikupljanje sredstava za političke stranke i njihove kandidate i finansiranje kandidata, odnosno političkih stranaka.

3.4. Kako se osniva fondacija?

Fondacija može biti osnovana jednostranom izjavom volje, odlukom, ugovorom ili drugim pravno valjanim aktom.

Fondacija mora imati osnivački akt, statut i upravni odbor, odnosno akte i organe koji su im suštinski ekvivalenti.

3.5. Koje podatke mora da sadrži akt o osnivanju fondacije?

Shodno članu 21. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH, osnivački akt sadrži:

- 1) ime i prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište osnivača,
- 2) naziv i sjedište i adresu fondacije,
- 3) osnovne ciljeve za koje je fondacija osnovana,
- 4) novčana sredstva ili druge oblike imovine koje osnivač ulaže, a koji ne mogu biti manji od 2.000,00 KM,
- 5) ime lica koje je ovalšteno da obavi poslove upisa u registar fondacije,
- 6) potpis osnivača, i
- 7) jedinstveni matični broj građana ukoliko su osnivači državljani Bosne i Hercegovine.

3.6. Koje podatke treba da sadrži statut fondacije?

Statut fondacije treba da sadrži:

- 1) naziv i sjedište fondacije,
- 2) ciljeve i djelatnost fondacije,
- 3) organe fondacije, njihove ovlasti, način imenovanja i opoziva članova organa fondacije, trajanje mandata, kvorum i pravila glasanja, uključujući i specifična pitanja o kojima se odlučuje kvalifikovanom većinom,
- 4) zastupanje i predstavljanje fondacije,
- 5) oblik i sadržaj pečata fondacije,
- 6) oblik i sadržaj znaka ako fondacija odluči da ima znak,

- 7) pravila korištenja sredstava fondacije,
- 8) moguće korisnike sredstava fondacije,
- 9) postupak za donošenje statuta, izmjene i dopune statuta i druge opće akte fondacije,
- 10) način usvajanja i podnošenja finansijskog izvještaja i izvještaja o radu,
- 11) uvjete i postupak za pripajanje, razdvajanje, transformaciju ili prestanak rada fondacije,
- 12) pravila za raspodjelu imovine fondacije u slučaju prestanka rada fondacije.

Registracija fondacije

3.1. Kako se registruje fondacija?

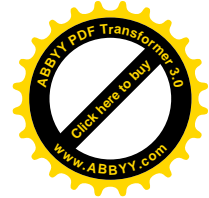
Postupak registracije je isti kao kod registracije udruženja. Razlika je u tome što se fondacija upisuje u registar fondacija. Registar svih fondacija vodi Federalno ministarstvo pravde.

3.2. Može li fondacija da obavlja svoju osnovnu djelatnost prije upisa u registar fondacija?

Ne može. Fondacija mora biti upisana u registar, odnosno steći svojstvo pravnog lica, prije nego što počne sa obavljanjem svoje statutarne djelatnosti. Prije upisa u registar mogu se preduzimati samo radnje koje su nužne za osnivanje fondacije i njenu registraciju.

3.3. Mogu li se fondacije povezivati u saveze ili druge oblike?

Mogu. Ovi savezi mogu biti formalni i neformalni, zavisno od toga da li su upisani u registar udruženja (vidjeti takođe pod: II Osnivanje udruženja/fondacije – 2.12.)

Organi fondacije

3.1. Koji su obavezni organi fondacije?

Organ upravljanja fondacijom je upravni odbor, s tim što se statutom fondacije mogu predvidjeti i drugi organi (čl. 23. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH). Najčešće se kao drugi organ predviđa nadzorni odbor. U slučaju da je statutom predviđeno postojanje nadzornog odbora, ili drugog organa, nužno je statutom urediti način izbora i opoziva, prava i obaveze članova nadzornog odbora, odnos nadzornog-upravnog odbora, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje tog organa.

Upravni odbor ima najmanje tri člana, koji ne moraju biti državljani Bosne i Hercegovine.

Zakonom je predviđeno da je upravni odbor nadležan za:

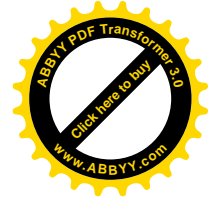
- 1) ostvarivanje ciljeva fondacije koji su utvrđeni u statutu,
- 2) davanje saglasnosti za pravne radnje koje su preuzete u ime fondacije prije njenog upisa u registar,
- 3) upravljanje imovinom fondacije,
- 4) vršenje izmjena i dopuna statuta i drugih akata, ukoliko nije drugačije uređeno u statutu,
- 5) imenovanje lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje fondacije,
- 6) odlučuje o pripajanju, razdvajanju, transformaciji i prestanku rada fondacije,
- 7) pripajanje finansijskih i drugih izvještaja,
- 8) vršenje drugih poslova u skladu sa Zakonom i statutom.

3.2. Da li se upravni i nadzorni odbor fondacije moraju imenovati prije upisa fondacije u registar?

Uz zahtjev za upis u registar udruženja ili fondacija prilaže se, između ostalog i popis članova organa upravljanja i podaci o osnivaču (čl. 5. st. 1. Pravilnika). Iz ovoga proizilazi da se članovi upravnog odbora moraju imenovati prije upisa fondacije u sudski registar. Ukoliko je statutom predviđeno postojanje nadzornog odbora, nužno je uz zahtjev za upis u registar priložiti i spisak članova nadzornog odbora.

3.3. Ko imenuje predsjednika i članove upravnog odbora?

Predsjednika i članove upravnog odbora fondacije imenuje osnivač ili lice ovlašteno od osnivača.

3.4. Da li ista lica mogu biti članovi upravnog i nadzornog odbora?

Ista lica ne mogu biti članovi oba odbora zbog očiglednog konflikta interesa.

3.5. Da li osnivač može biti član upravnog ili nadzornog odbora fondacije?

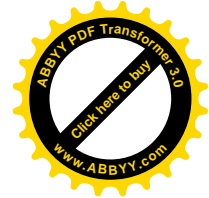
Može. Nema pravnih prepreka da osnivač bude član upravnog ili nadzornog odbora fondacije.

Takođe nema pravnih prepreka da se statutom predvidi da osnivač fondacije ima takozvani zlatni glas, ili pravo veta u upravnom ili nadzornom odboru prilikom donošenja odluka o određenim pitanjima (na primjer, imenovanje i opoziv članova upravnog odbora, donošenje odluke o prestanku fondacije, itd.).

3.6. Ko ne može biti član upravnog odbora fondacije?

Prema odredbama člana 25. st. 3. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH, članovi upravnog odbora fondacije ne mogu biti:

- 1) maloljetna lica,
- 2) lica zaposlena u fondaciji,
- 3) članovi drugih organafondacije,
- 4) lica koja vrše nadzor nad radom fondacije.

IV

Registracija predstavništva (kancelarije, predstavništva ili drugog organizacionog oblika) strane i međunarodne nevladine organizacije

4.1. Da li strana i međunarodna nevladina organizacija (fondacija ili udruženje) može djelovati na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine?

Strane ili međunarodne nevladine organizacije mogu djelovati na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine preko svojih kancelarija, predstavništva ili drugog organizacionog oblika, registrovanih u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama F BiH (član 35. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH).

4.2. Da li samo strane i međunarodne nevladine organizacije koje djeluju u obliku udruženja ili fondacija mogu djelovati na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine?

U glavi V Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH koristi se generičan pojam: «nevladine organizacije». To znači da svako pravno lice sa sjedištem u inostranstvu čija osnovna statutarna djelatnost nije stjecanje dobiti, neovisno u kom statusno pravnom obliku djeluje, može registrovati svoje predstavništvo na teritoriji Federacije BiH.

Strane ili međunarodne nevladine organizacije se upisuju u registar koji vodi Federalno ministarstvo pravde. Njihovi organi mogu imati sjedište i djelovati na teritoriji Federacije BiH nakon upisa u registar, ako za to dobiju suglasnost Vlade Federacije i ako njihova djelatnost nije u suprotnosti sa Ustavom, Zakonom i međunarodnim ugovorima.

Na žalost, ostaje nejasno zbog čega je stranoj nevladinoj organizaciji čija djelatnost nije u suprotnosti sa Ustavom, ovim Zakonom i međunarodnim ugovorima nužna i saglasnost Vlade za obavljanje djelatnosti, tim prije što slične restriktivne odredbe ne postoje u Zakonu o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine («Sl. glasnik BiH» br. 32/2001) i Zakonu o udruženjima i fondacijama Republike Srpske («Sl. glasnik RS» br. 52/2001). Osim toga, Zakonom se ne propisuje nikakva procedura i rokovi za davanje Vladine saglasnosti, niti se upućuje na pravna sredstva koje stoje na raspolaganju stranoj nevladinoj organizaciji u slučaju da Vlada Federacije BiH odbije davanje saglasnosti za upis u registar.

4.3. Šta je neophodno za upis u registar stranih i međunarodnih nevladinih organizacija?

Zahtjev za upis u registar stranih ili međunarodnih nevladinih organizacija podnosi se Federalnom ministarstvu pravde (Obrazac broj 2 – Zahtjev za upis u registar stranih i međunarodnih nevladinih organizacija). U zahtjevu za upis u registar upisuju se sljedeći podaci: naziv organizacije, zemlja matične registracije organizacije, naziv predstavništva/ureda organizacije, sjedište i adresa predstavništva/ureda u Federaciji Bosne i Hercegovine, osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje (ime i prezime i svojstvo).

Prema odredbama čl. 37. stav 1. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH («Sl. novine F BiH» br. 45/02) i čl. 5. st. Pravilnika («Sl. novine F BiH» br. 61/02), uz zahtjev za upis u registar prilaže se:

- 1) Rješenje o matičnoj organizaciji,
- 2) Odluka nadležnog organa strane nevladine organizacije o otvaranju predstavništva, ureda ili drugog organizacionog oblika,
- 3) Sjedište i adresa predstavništva odnosno ureda,
- 4) Ovjerena fotokopija identifikacione isprave osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje.

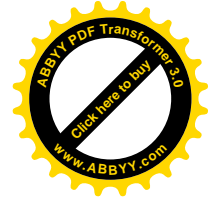
Prilozi se podnose u originalu ili ovjerenom prijepisu odnosno fotokopiji.

4.4. Da li je moguće registrovati kancelariju ili predstavništvo strane i međunarodne nevladine organizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine ako upis u registar u domicilnoj zemlji nije obavezan ili ne postoji?

Svaka strana nevladina organizacija koja u domicilnoj državi ima status pravnog lica, nezavisno od toga da li se taj status stiče upisom u registar ili na drugi način, može se na osnovu ovjerenog dokaza o statusu pravnog lica u domicilnoj zemlji registrovati u Federaciji Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama ovog Zakona, bez obzira na pravni režim sticanja svojstva pravnog lica u domicilnoj državi.

4.5. Da li je neophodno dokaz o registraciji u domicilnoj zemlji prevesti na službeni jezik Federacije BiH?

Da. Zahtjev se podnosi u ovjerenom prijevodu na jednom od službenih jezika Federacije Bosne i Hercegovine.

4.6. Koja se proceduralna pravila primjenjuju na registraciju strane i međunarodne nevladine organizacije?

Osim ako Zakonom o udruženjima i fondacijama F BiH nije drukčije utvrđeno odredbe ovog Zakona o upisu i brisanju iz registra udruženja i fondacija primjenjuju se i na upis u registar kancelarija, predstavništva ili drugog organizacionog oblika strane ili međunarodne nevladine organizacije.

4.7. Da li državljani BiH mogu rukovoditi ili biti zaposleni u predstavništvu strane i međunarodne nevladine organizacije?

Mogu. Nema pravnih prepreka da državljani BiH budu zaposleni ili rukovode predstavništvom strane ili međunarodne nevladine organizacije u F BiH.

V

Usklađivanje unutarnjih akata već registrovanih udruženja/fondacija sa odredbama novog Zakona

5.1. Koje obaveze ima već registrovano udruženje/fondacija prema odredbama novog Zakona o udruženjima i fondacijama?

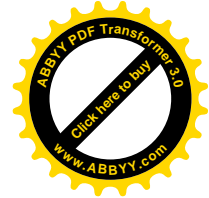
Udruženje ili fondacija koje je već upisano u registar udruženja građana odnosno registar fondacija F BiH, zadržavaju status pravne osobe i redovno nastavljaju sa radom. Međutim, ona su dužna uskladiti svoje *opće akte* (statut, pravilnike, itd) s odredbama ovog zakona, u slučaju da su ona *u suprotnosti* sa odredbama ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu zakona (član 52. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH). Ovaj rok ističe 28.03.2003. godine.

Navodimo dva primjera nužnosti usklađivanja:

- a) prema odredbama Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH (član 14) obaveznu sadržinu statuta udruženja, između ostalog, čine: «oblik i sadržaj znaka», ako udruženje ima znak, te «uvjeti i postupak za pripajanje, razdvajanje, transformaciju ... udruženja». Nasuprot tome, u prethodnom Zakonu o udruženjima građana («Sl. novine F BiH» br. 6/1995), ova pitanja nisu činila obaveznu sadržinu statuta (član 11). Prema tome, ako u statutu udruženja nisu regulirana pitanja navedena u članu 14. Zakona, nužno ih je sada regulirati u statutu udruženja.
- b) prema odredbama Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH (čl. 22), obaveznu sadržinu statuta fondacije, između ostalog, čine “oblik i sadržaj pečata fondacije», «oblik i sadržaj znaka», ako fondacija ima znak, «uvjeti i postupak za pripajanje, razdvajanje, transformaciju ... fondacije». Nasuprot tome, u prethodnom Zakonu o fondacijama i zakladama («Sl. novine F BiH» br. 16/1998), ovi elementi nisu činili obaveznu sadržinu statuta (član 9). Kao i u prethodnom primjeru, ako statutom fondacije nisu regulirani elementi navedeni u članu 22, nužno ih je sada u statutu regulirati.

5.2. Da li su udruženja/fondacije dužne da usklađena opšta akta dostave Ministarstvu pravde F BiH, odnosno nadležnom kantonalnom tijelu?

Iako odredbe Zakona ne daju direktan odgovor na ovo pitanje, smatramo da je nužno da ovlašćeni predstavnik udruženja ili fondacije dostavi

Ministarstvu samo ona *usklađena opšta akta* koja se inače podnose prilikom *upisa u registar* (statut).

5.3. Kakve pravne posljedice nastupaju u slučaju da udruženje ili fondacije ne podnese usaglašene opšte akte u roku od šest mjeseci?

Odredbe Zakona izričito ne uređuju pitanje pravnih posljedica koje nastupaju u slučaju da udruženje ili fondacije ne uskladi svoje unutrašnje akte u propisanom roku od šest mjeseci, odnosno ne dostavi ih Ministarstvu, niti upućuju na primjenu nekih drugih propisa na takve slučajeve. Iz ovoga se može zaključiti da registraciono tijelo ima diskreciona ovlašćenja da rješava o zahtjevu za podnošenjem usklađenih opštih akata udruženja/fondacije i nakon isteka roka od šest mjeseci, odnosno da protekom ovog roka, rad udruženja ili fondacija ne prestaje nužno po sili zakona.

VI

Status «humanitarnih organizacija» prema odredbama Zakona o udruženjima i fondacijama

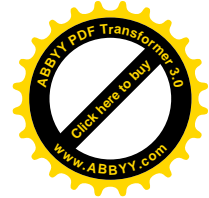
6.1. Na koji način donošenje Zakona utiče na pravni status takozvanih «humanitarnih» organizacija?

Danom stupanja na snagu Zakona o udruženjima i fondacijama prestale su da važe odredbe Zakona o humanitarnoj djelatnosti i humanitarnim organizacijama («Službene novine Federacije BiH» broj 35/98), sa izuzetkom pojedinih članova (vidjeti pod 6.3.). Praktična posljedica toga jeste da danom stupanja na snagu Zakona *poslove registracije nov osnovanih udruženja/fondacija*, nezavisno od toga da li obavljaju *humanitarnu* ili drugu djelatnost od opšteg ili zajedničkog interesa, obavlja Ministarstvo pravde Federacije BiH (odnosno nadležni kantonalni organ), te da su prestale sve nadležnosti Ministarstva socijalne politike, raseljenih osoba i izbjeglica Federacije BiH (Ministarstvo socijalne politike) *u pitanjima registracije*.

To istovremeno znači da se *zahtjevi za upis promjena* podataka koji se upisuju u registar udruženja/fondacije od dana stupanja ovog Zakona na snagu podnose Ministarstvu pravde (odnosno nadležnom kantonalnom organu), a ne Ministarstvu socijalne politike.

6.2. Da li su humanitarne organizacije koje su bile registrovane kod Ministarstva socijalne politike obavezne da se preregistruju kod Ministarstva pravde?

Nisu, humanitarne organizacije normalno nastavljaju sa radom i zadržavaju status pravne osobe koje su stekli danom upisa u registar kod Ministarstva socijalne politike. Međutim, za humanitarne organizacije, kao i za sva druga udruženja i fondacije, postoji obaveza da svoja *unutrašnja akta* usklade sa odredbama Zakona, u slučaju da su ona u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu (do 28.03.2003), te da ih dostave Ministarstvu (vidjeti pod V. Usklađivanje unutarnjih akata udruženja/fondacije sa odredbama novog Zakona).

6.3. Ko vrši nadzor nad radom “humanitarnih» organizacija?

U pogledu nadzora nad radom humanitarnih organizacija koje su bile registrovane kod Ministarstva socijalne politike ništa se ne mijenja. Kao što smo već napomenuli, Zakon o udruženjima i fondacijama je stavio van snage odredbe Zakona o humanitarnoj djelatnosti i humanitarnim organizacijama, ali njegovi članovi 2,5, 11, 12, član 22, stav 2, član 26 i 28, član 29, stav 2, član 30, stav 1, član 34 i 35 i dalje ostaju na snazi (član 56. Zakona o udruženjima i fondacijama F BiH). Ovim se članovima prevashodno uređuje pitanje nadzora rada nad organizacijama koje su bile registrovane kod Ministarstva socijalne politike.